

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen
Hälsa- och sjukvårdsbyrån, S3

Närvarande
VT, HJ, RH, AH-J, AH, FK, AR, CW

Frånvarande

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Minister
Annette Holmberg-Jansson

Protokollförare
Byråchef
Ylva Lindström

Nr 28

Rekommendation till allmänheten om användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken och på allmän plats inomhus.

ÅLR 2021/6583

43 S3

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att utge rekommendation till allmänheten om användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken och på allmän plats inomhus enligt **bilaga 1 S322P17**.

Nr 29

Distribution och utdelning av mun- och nässkydd till elever i skolorna på Åland från och med årskurs 7 och på gymnasienivå.

ÅLR 2022/52

44 S3

Beslut

För att förebygga spridning av coronavirussmitta beslöt landskapsregeringen att mun- och nässkydd distribueras till skolorna på Åland och delas ut till elever från och med årskurs 7 och till elever på gymnasienivå då undervisningen genomförs som närundervisning enligt **bilaga 2 S322P17**.

Nr 30

Distribution av kostnadsfria mun- och nässkydd då mun- och nässkydd rekommenderas i kollektivtrafiken.

ÅLR 2020/6701

45 S3

Beslut

Ärendet har överförts från enskild föredragning 1.9.2020.

Landskapsregeringen beslöt att distribuera kostnadsfria mun- och nässkydd i kollektivtrafiken enligt **bilaga 3 S322P17**.

Nr 31

Landskapsregeringens beslut om förutsättningar för användningen av utrymmen avsedda för kunder och deltagare för att förhindra spridning av covid-19 epidemin.

ÅLR 2022/86

46 S3

Beslut

Landskapsregeringen beslöt om förutsättningar för användningen av utrymmen avsedda för kunder och deltagare för att förhindra spridning av covid-19 epidemin enligt **bilaga 4 S322P17**.

Hänvisning

Sändlista för kännedom

Kontaktperson

Ylva Lindström, telefon +358 (0)18 25000 (växel)

ylva.lindstrom@regeringen.ax

Ärende

Landskapsregeringens rekommendation till allmänheten om användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken och på allmän plats inomhus**Beslut**

Landskapsregeringen beslutar med stöd av 8 § i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) att utge en rekommendation till allmänheten om användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken och på allmän plats inomhus på Åland.

Användning av mun- och nässkydd rekommenderas i kollektivtrafiken och på allmän plats inomhus då man inte kan hålla avstånd för alla äldre än 12 år.

Beslutet träder i kraft 11.2.2022 och upphör 17.2.2022 klockan 24:00.

Motivering

Landskapsregeringen har 30.10.2020 antagit en handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland (ÅLR 2020/8256) som har utarbetats i samråd med Ålands hälso- och sjukvård. Handlingsplanen innehåller vägledande definitioner av epidemifaser och planerade åtgärder för de olika epidemifaserna. Handlingsplanen har reviderats 26.11.2020, 28.1.2021, 17.6.2021, 4.10.2021 och 20.12.2021.

Epidemiläget

Samarbetsgruppen har sedan 29.12.2021 bedömt att Åland är i spridningsfasen. På Åland har 14-dagarsincidens sjunkit från över 5 000 / 100 000 vecka 1 och 2 år 2022 till ca 3 500 / 100 000 under vecka 4 och 5. Under hela 2022 har hittills endast 16 personer vårdats på sjukhus på grund av covid-19, vilket utgör mindre än 0,5% av samtliga 3 500 registrerade fall. Föregående vecka vårdades ingen på sjukhus på grund av covid-19 och under denna vecka är det 2 personer som har vårdats på sjukhus.

Samarbetsgruppen har 7.2.2022 bedömt att det fortsatt är nödvändigt att ha en rekommendation om användning av mun- och nässkydd på allmän plats inomhus, i kollektivtrafiken och då man inte kan hålla avstånd för alla äldre än 12 år.

Enligt 30 § 9 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor ankommer på en riksmyndighet eller på kommunerna i landskapet skötas av landskapsregeringen eller någon annan myndighet som anges i landskapslag. Social- och hälsovårdsministeriet är i detta sammanhang att betrakta som en riksmyndighet och Ålands landskapsregering ansvarar därför för motsvarande uppgifter på Åland.

Tillämpade lagrum

- 30 § 9 punkten självstyrelselag (1991:71) för Åland
- 1 och 8 §§ lag om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016)
- 1 och 5 §§ statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017)
- 1 § i statsrådets förordning (FFS 69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Kommuner på Åland

Ålands kommunförbund, info@kommun.ax

Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax

Ålands polismyndighet, registratur.aland@polisen.ax

Statens ämbetsverk på Åland, info@ambetsverket.fi

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, kirjaamo@valvira.fi

Institutet för hälsa och välfärd, info@thl.fi

Social- och hälsovårdsministeriet, registratorskontoret.shm@gov.fi

Statsrådets kansli, registratorskontoret.vnk@gov.fi

Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@gov.fi

Noora Löfström, Statsrådets kansli, noora.lofstrom@gov.fi

Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet, janina.groop-bondestam@gov.fi

Mia Mäkinen, Social- och hälsovårdsministeriet, mia.makinen@gov.fi

Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet, anne.kumpula@gov.fi

Hänvisning

Sändlista för kännedom

Kontaktperson

Ylva Lindström, telefon +358 (0)18 25000 (växel)
ylva.lindstrom@regeringen.ax

Ärende

Distribution och utdelning av mun- och nässkydd till elever i skolorna på Åland från och med årskurs 7 och på gymnasienivå**Beslut**

För att förebygga coronavirussmitta beslutar landskapsregeringen att mun- och nässkydd fortsättningsvis ska distribueras och delas ut i skolorna från och med 11.2.2022 till och med 17.2.2022. Beslutet gäller elever från och med årskurs 7 samt elever vid Ålands gymnasieskolor, Ålands folkhögskola och Ålands Musikinstitut förutsatt att undervisningen genomförs som närundervisning och att samarbetsgruppen rekommenderar användning av mun- och nässkydd i skolorna.

Ålands hälso- och sjukvård har fått i uppdrag av landskapsregeringen att för det beskrivna behovet bekosta och tillhandahålla CE-märkta kirurgiska mun- och nässkydd till berörda skolor för elever i årskurs 7 - 9 och i gymnasier då undervisningen genomförs som närundervisning. Kostnaderna för mun- och nässkydden kommer inte att belasta Ålands hälso- och sjukvårds ordinarie budget.

Motivering

Landskapsregeringen har 30.10.2020 antagit en handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland (ÅLR 2020/8256) som har utarbetats i samråd med Ålands hälso- och sjukvård. Handlingsplanen innehåller vägledande definitioner av epidemifaser och planerade åtgärder för de olika epidemifaserna. Handlingsplanen har reviderats 26.11.2020, 28.1.2021, 17.6.2021, 4.10.2021 och 20.12.2021.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar viruset i första hand som droppsmitta när en person hostar eller nyser. En ändamålsenlig användning av mun- och nässkydd minskar smittorisken genom att hindra att droppar sprids till omgivningen. Syftet med en rekommendation att använda mun- och nässkydd är att skydda mot eventuell exponering

för coronavirussmitta. Det rekommenderas emellertid inte användning av mun- och nässkydd om användningen innebär att det blir orimligt svårt att andas eller om det finns andra hälsoskäl som hindrar användning av mun- och nässkydd (Institutet för hälsa och välfärd).

Epidemiläget

Samarbetsgruppen har sedan 29.12.2021 bedömt att Åland är i spridningsfasen. På Åland har 14-dagarsincidens sjunkit från över 5 000 / 100 000 vecka 1 och 2 år 2022 till ca 3 500 / 100 000 under vecka 4 och 5. Under hela 2022 har hittills endast 16 personer vårdats på sjukhus på grund av covid-19, vilket utgör mindre än 0,5% av samtliga 3 500 registrerade fall. Föregående vecka vårdades ingen på sjukhus på grund av covid-19 och under denna vecka är det 2 personer som har vårdats på sjukhus.

Samarbetsgruppen har 7.2.2022 bedömt att det fortsatt är nödvändigt att ha en rekommendation om användning av mun- och nässkydd i skolorna för elever från och med årskurs 7 och på gymnasienivå då undervisningen genomförs som närundervisning.

En förändring av epidemiläget under den angivna perioden kan göra att rekommendationen för användning av mun- och nässkydd i skolorna kan omprövas samt även beroende på situationen förlängas.

Mun- och nässkydden avhämtas fortsättningsvis från Ålands hälso- och sjukvård och skolorna delar på ett lämpligt sätt ut informationen till elever/studerande om hur mun- och nässkydd ska användas (tex genom en förevisningsvideo).

Beräkningen gällande åtgången av mun- och nässkydd är baserad på antalet elever i årskurserna 7 - 9 samt antalet elever på gymnasienivå per vecka som har närundervisning. Det beräknas därmed att det i genomsnitt kan delas ut ca 22 000 mun- och nässkydd per vecka vilket motsvarar två engångsmun- och nässkydd per dag per elev under vardagar.

Kostnaden för ett engångsmunskydd- och nässkydd är för närvarande 0,50 euro, men priset kan variera beroende på tillgång och efterfrågan. Kostnaden per vecka blir då ca 11 000 euro.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Utbildningsbyrån, Elisabeth Storfors

SÄNDLISTA

De åländska kommunerna

Ålands kommunförbund, info@kommun.ax

Kommunernas socialtjänst k.f., info@kst.ax

Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax

Ålands högstadieskolor, hogstadieskolor@utbildning.ax

Ålands gymnasieskolor, gymnasieskolor@utbildning.ax

Utbildningschefer, utbildningschefer@utbildning.ax

Ålands folkhögskola, kansliet@folkis.ax

Ålands hälso- och sjukvård, jeanette.pajunen@ahs.ax

Hänvisning

Enligt sändlista

Kontaktperson

Ylva Lindström, telefon +358 (0)18 25000 (växel)

ylva.lindstrom@regeringen.ax

Ärende

Distribution av kostnadsfria mun- och nässkydd då mun- och nässkydd rekommenderas i kollektivtrafiken

Ärendet har överförts från enskild föredragning 1.9.2020.

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att mun- och nässkydd distribueras kostnadsfritt i kollektivtrafiken då rekommendationen till allmänheten om användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken är i kraft.

Distribution av kostnadsfria mun- och nässkydd gäller inom landskapet Åland för alla personer som är äldre än 12 år och använder kollektivtrafik, vilket även inkluderar skärgårdsfärjor och matartrafik, vid tidpunkter då det rekommenderas användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken.

Beslutet träder i kraft 11.2.2022 och upphör 17.2.2022 kl. 24:00.

Motivering

Landskapsregeringen har 30.10.2020 antagit en handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland (ÅLR 2020/8256) som har utarbetats i samråd med Ålands hälso- och sjukvård. Handlingsplanen innehåller vägledande definitioner av epidemifaser och planerade åtgärder för de olika epidemifaserna. Handlingsplanen har reviderats 26.11.2020, 28.1.2021, 17.6.2021, 4.10.2021 och 20.12.2021. I handlingsplanen finns angivet möjliga rekommendationer då Åland är i spridningsfasen såsom användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken och på allmän plats inomhus.

Samarbetsgruppen har sedan 29.12.2021 bedömt att Åland är i spridningsfasen. På Åland har 14-dagarsincidens sjunkit från över 5 000 / 100 000 vecka 1 och 2 år 2022 till ca 3 500 / 100 000 under vecka 4 och 5. Under hela 2022 har hittills endast 16 personer vårdats på

sjukhus på grund av covid-19, vilket utgör mindre än 0,5% av samtliga 3 500 registrerade fall. Föregående vecka vårdades ingen på sjukhus på grund av covid-19 och under denna vecka är det 2 personer som har vårdats på sjukhus.

Samarbetsgruppen har 7.2.2022 bedömt att det fortsatt är nödvändigt att ha en rekommendation om användning av mun- och nässkydd på allmän plats inomhus, i kollektivtrafiken och då man inte kan hålla avstånd för alla äldre än 12 år.

Ålands hälso- och sjukvård har fått i uppdrag av landskapsregeringen att för det beskrivna behovet tillhandahålla CE-märkta kirurgiska mun- och nässkydd och distribuera dessa utan avgift via Ålandstrafiken, via berörda skolor där de delas ut till elever som äldre än 12 år från och med årskurs 7 och på gymnasienivån som använder kollektivtrafik vid tidpunkter då det rekommenderas användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken. Samt också via andra lämpliga aktörer som kan säkerställa tillgång, särskilt för funktionshindrade och äldre som åker kollektivtrafik.

De kommuner som har matartrafik kontaktar Ålandstrafiken för överenskommelse om antal och hur distributionen/avhämtningen av mun- och nässkydden ska göras. Kommunerna sköter själva utdelningen av mun- och nässkydden i respektive kommun till personer som använder matartrafiken.

Det rekommenderas emellertid inte användning av mun- och nässkydd om användningen innebär att det blir orimligt svårt att andas eller om det finns andra hälsoskäl som hindrar användning av mun- och nässkydd. Mun- och nässkydd lämpar sig inte heller för små barn, eftersom man måste vara lite äldre för att kunna använda mun- och nässkyddet enligt anvisningarna (Institutet för hälsa och välfärd).

Såväl distributionssättet som landskapsregeringens beslut om att distribuera mun- och nässkydd utan avgift kan komma att revideras.

Som grund för beräkning av antal mun- och nässkydd som delas ut per vecka inom kollektivtrafiken används tidigare gjord distribution av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken under hösten 2020 och i början av år 2021. Distributionen av mun- och nässkydd var då i genomsnitt ca 10 000 mun- och nässkydd per vecka.

Kostnaden för ett engångsmun- och nässkydd beräknas för närvarande till ca 0,50 euro, men priset kan variera beroende på tillgång och efterfrågan. Den totala kostnaden per vecka för landskapsregeringen kan då bli ca 5 000 euro.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Utbildningsbyrån, Elisabeth Storfors, härst.

SÄNDLISTA

Kommuner på Åland

Ålands kommunförbund, info@kommun.ax

Kommunernas socialtjänst k.f., info@kst.ax

Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax

Ålands högstadieskolor, hogstadieskolor@utbildning.ax

Ålands gymnasieskolor, gymnasieskolor@utbildning.ax

Ålands högskola, hogskolan@utbildning.ax

Utbildningschefer, utbildningschefer@utbildning.ax

Ålands folkhögskola, kansliet@folkis.ax

Ålandstrafiken, gilla.karlsson@alandstrafiken.ax och info@alandstrafiken.ax

Williams Buss, geir.lundberg@williamsbuss.fi och

marianne.lagerholm@williamsbuss.fi

Vikingline Buss och Mariehamnsbussen, mikaell@vikinglinebuss.ax och

asko@vikinglinebuss.ax

Jeanette Pajunen, hälso- och sjukvårdsdirektör ÅHS, jeanette.pajunen@ahs.ax

Hänvisning

Offentlig delgivning
Sändlista för kännedom

Kontaktperson

Ylva Lindström, telefon +358 (0)18 25000 (växel)
ylva.lindstrom@regeringen.ax

Ärende

Landskapsregeringens beslut om förutsättningar för användningen av utrymmen avsedda för kunder och deltagare för att förhindra spridning av covid-19 epidemin**Beslut**

Landskapsregeringen beslutar med stöd av 58 d § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) att de aktörer som avses i 58 d § 5 mom. ska ordna användningen av sådana utrymmen på Åland som avses i 58 d § 3 mom. och som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse på så sätt att man kan förebygga risk för smitta till följd av närkontakt mellan kunder, de som deltar i verksamheten eller sällskap.

Beslutet träder i kraft 11.2.2022 och upphör 17.2.2022 klockan 24:00.

Aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag.

De i detta beslut avsedda utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse är enligt 58 d § 3 mom. följande:

- 1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare,
- 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt, och
- 3) lokaler som används för verksamhet som avses i 58 g § 4 mom. oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.

Med lokalerna enligt punkt 3 ovan avses utrymmen där det bedrivs idrotts- eller sportverksamhet som avses nedan i 1 punkten eller nöjes- eller rekreationsverksamhet som avses nedan i 2–6 punkten:

- 1) utrymmen inomhus som används för lagsport, gruppträning, utövande av kontaktsporter och andra motsvarande former av sport eller idrott samt träningslokaler och andra motsvarande utrymmen för inomhusidrott,
- 2) allmänna bastur och simhallars, friluftsbads och badinrättnings bassängområden samt omklädningsrum som finns i omedelbar anslutning till dem,
- 3) dansplatser samt utrymmen som används för körsång, amatörteater eller annan motsvarande hobbyverksamhet i grupp,
- 4) nöjes- och temparker, tivolin samt djurparkers utrymmen inomhus,
- 5) inomhuslekparker och inomhuslekplatser,
- 6) allmänna utrymmen i köpcentra, med undantag för affärslokaler i detaljhandeln och lokaler som används för tillhandahållande av tjänster samt passager till dessa lokaler.

Beslutet förpliktar följande aktörer som disponerar över utrymmena och använder dem i sin verksamhet:

- 1) privata sammanslutningar, stiftelser och andra juridiska personer, dock inte de utövare av förplägnadsverksamhet som avses i 1 § 2 mom. 6 punkten i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet eller i motsvarande lagstiftning på Åland,
- 2) enskilda näringsidkare,
- 3) kommuner och samkommuner,
- 4) religionssamfund,
- 5) offentligrättsliga inrättningar.

Beslutet gäller inte läroanstalternas verksamhet, småbarnspedagogik, professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet.

Med stöd av 91 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs detta beslut omedelbart trots eventuellt överklagande.

Motivering

Landskapsregeringen har 30.10.2020 antagit en handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland (ÅLR 2020/8256) som har utarbetats i samråd med Ålands hälso- och sjukvård. Handlingsplanen innehåller vägledande definitioner av epidemifaser och planerade åtgärder för de olika epidemifaserna. Handlingsplanen har reviderats 26.11.2020, 28.1.2021, 17.6.2021, 4.10.2021 och 20.12.2021.

Enligt 30 § 9 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor ankommer på en riksmyndighet eller på kommunerna i landskapet skötas av landskapsregeringen eller

någon annan myndighet som anges i landskapslag. Social- och hälsovårdsministeriet är i detta sammanhang att betrakta som en riksmyndighet och Ålands landskapsregering ansvarar därför för motsvarande uppgifter på Åland.

Enligt 58 d § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar kan det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar, om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 c § och andra åtgärder som redan vidtagits inte är tillräckliga och om det för att förhindra spridning av covid-19-epidemin när de kriterier som anges i 2 mom. uppfylls är nödvändigt, meddela ett sådant beslut inom sitt verksamhetsområde som förpliktar alla aktörer som avses i 4 mom., enligt vilket användningen av utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse ska ordnas så att man kan förebygga risk för smitta till följd av närkontakt mellan kunder, de som deltar i verksamheten eller sällskap. Av beslutet ska det framgå att aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag. I beslutet ska det dessutom redogöras för vad som avses med utrymmen som är öppna för allmänheten och utrymmen avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse. Regionförvaltningsverken kan fatta motsvarande beslut inom sina regioner när åtgärderna är nödvändiga inom flera kommuners områden. Skyldigheterna enligt ett samtidigt gällande beslut av kommunen kompletteras de skyldigheter som fastställts i ett beslut av regionförvaltningsverket som är i kraft inom kommunens område.

Enligt 58 d § 2 mom. får ett beslut som avses i 1 mom. fattas om det inom kommunens eller sjukvårdsdistriktets område konstateras betydande sjukdomskluster vars smittkedjor inte kan spåras på ett tillförlitligt sätt och som enligt en sakkunnigbedömning medför en betydande risk för omfattande spridning av nya smittor inom området.

I 58 d § 3 mom. föreskrivs att de i 1 mom. avsedda utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse är

- 1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare,
- 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt och
- 3) lokaler som används för verksamhet som avses i 58 g 4 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.

Enligt 58 d § 4 mom. förpliktar ett beslut som avses i 1 mom. följande aktörer som disponerar över utrymmena och använder dem i sin verksamhet:

- 1) privata sammanslutningar, stiftelser och andra juridiska personer, dock inte de utövare av förplånadsverksamhet som avses i 1 § 2 momentet 6 punkten i lagen om

---

inkvarterings- och förplägnadsverksamhet och i motsvarande lagstiftning i landskapet Åland,

- 2) enskilda näringsidkare,
- 3) kommuner och samkommuner,
- 4) religionssamfund,
- 5) offentligrättsliga inrättningar.

Enligt 58 d § 6–7 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar tillämpas ett beslut som avses i 1 mom. dock inte på läroanstalternas verksamhet, småbarnspedagogik, professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet. Ett beslut som avses i 1 mom. får inte heller hindra rätten till lagstadgade tjänster eller rätten att få sin sak behandlad av en behörig myndighet eller hindra en tjänsteman eller tjänsteinnehavare från att sköta sina tjänsteåligganden.

Enligt 58 d § 8 mom. får ett beslut som avses i 1 mom. fattas för högst en månad åt gången. Beslutet ska omedelbart upphävas om de kriterier som anges i paragrafen inte längre uppfylls.

Enligt 58 g § 4 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar förpliktar ett beslut som avses i 1 mom. aktörer som disponerar över utrymmen när de utövar idrotts- eller sportverksamhet som avses i 1 punkten eller nöjes- eller rekreationsverksamhet som avses i 2–6 punkten i följande utrymmen:

- 1) utrymmen inomhus som används för lagsport, gruppträning, utövande av kontaktsporter och andra motsvarande former av sport eller idrott samt träningslokaler och andra motsvarande utrymmen för inomhusidrott,
- 2) allmänna bastur och simhallars, friluftsbads och badinrättnings bassängområden samt omklädningsrum som finns i omedelbar anslutning till dem,
- 3) dansplatser samt utrymmen som används för körsång, amatörteater eller annan motsvarande hobbyverksamhet i grupp;
- 4) nöjes- och temparker, tivolin samt djurparkers utrymmen inomhus,
- 5) inomhuslekparker och inomhuslekplatser,
- 6) allmänna utrymmen i köpcentra, med undantag för affärslokaler i detaljhandeln och lokaler som används för tillhandahållande av tjänster samt passager till dessa lokaler.

I 58 h § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att om det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar eller regionförvaltningsverket har fattat ett beslut som avses i 58 d § 1 mom. ska den aktör som disponerar över utrymmen avsedda för kunder eller deltagare och den aktör som använder utrymmena i sin verksamhet utarbeta en skriftlig plan för hur aktören fullgör de skyldigheter och iakttar de begränsningar som fastställts i beslutet. Enligt 58 h § 3 mom. ska den plan som avses i 1 mom. på begäran visas för kommunen eller

---

regionförvaltningsverket. Planen, med undantag för personuppgifter som ingår i den, ska hållas framlagd i utrymmet för kunderna och dem som deltar i verksamheten.

Enligt 58 i § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar ska EU:s digitala covidintyg vid nationell tillämpning visa att en person har fått en full vaccinationsserie som avses i 16 g § 1 mom. minst sju dagar tidigare, har fått ett negativt coronatestresultat högst 72 timmar tidigare eller har genomgått sjukdomen covid-19 högst sex månader tidigare.

I 58 i § 2 mom. bestäms det att om en verksamhetsutövare i sin verksamhet förutsätter att kunder eller deltagare i verksamheten som är 16 år eller äldre för att få tillträde till en offentlig tillställning visar upp ett intyg enligt 1 mom., tillämpas inte restriktioner som bland annat berör begränsning av antalet deltagare eller deras placering och som meddelats genom myndighetsbeslut enligt 58 § i syfte att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, på den offentliga tillställningen. Om det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar eller regionförvaltningsverket med stöd av 58 § helt har förbjudit att en offentlig tillställning ordnas, får dock inga undantag från de restriktioner som meddelats i beslutet göras genom krav på att intyg visas upp. Verksamhetsutövaren ska vägra en kund eller deltagare som inte visar upp ett intyg tillträde till den offentliga tillställningen.

Enligt 58 i § 3 mom. får uppvisande av ett intyg som avses i 1 mom. på det sätt som avses i 2 mom. krävas för tillträde till följande utrymmen: 1) utrymmen inomhus och utomhus som används för offentliga tillställningar; 2) förplägnadsrörelser; 3) gym och andra utrymmen inomhus som används för idrott eller motion; 4) allmänna bastur samt bassängutrymmen i simhallar, utomhusbad och badinrättningar samt omklädningsrum i omedelbar anslutning eller närhet till dem; 5) dansplatser samt utrymmen som används för körsång, amatörteater eller annan motsvarande hobbyverksamhet i grupp; 6) nöjes- och temaparker, tivolin samt utrymmen inomhus vid djurparker; 7) inomhuslekparker och inomhuslekplatser; 8) museer, utställningsutrymmen och andra motsvarande kulturutrymmen.

Enligt 58 i § 4 mom. ska verksamhetsutövaren i den plan som avses i 58 h § ange att verksamhetsutövaren kräver att kunder och deltagare i verksamheten visar upp ett sådant intyg som avses i 1 mom.

Enligt 58 i § 5 mom. får det genom förordning av statsrådet föreskrivas om den tidsperiod under vilken, med avvikelse från vad som föreskrivs i 3 mom., skyldigheter och restriktioner som meddelas genom myndighetsbeslut enligt 58 d § gäller berörda utrymmen och verksamheter oberoende av om verksamhetsutövaren kräver att ett sådant intyg som avses i 1 mom. visas upp. En förutsättning för utfärdande av förordning är att det till följd av en överraskande och betydande försvagning av covid-19-vaccinationsprogrammets effekt är uppenbart att enbart skyldigheten att visa upp intyg

enligt 1 mom. inte tillräckligt förhindrar spridning av sjukdomen covid-19, och att det är nödvändigt för att antingen riksomfattande eller inom ett visst område förhindra spridning av sjukdomen samt en allvarlig överbelastning av hälso- och sjukvården som äventyrar befolkningens hälsa. Institutet för hälsa och välfärd ska utan dröjsmål underrätta statsrådet om institutet anser att en sådan situation eller en grundad risk för den föreligger. Statsrådets förordning får vara i kraft högst en månad i taget. Statsrådet ska noggrant följa med förordningens aktualitet och upphäva förordningen omedelbart om förutsättningarna enligt denna paragraf inte längre uppfylls.

Enligt 1 § 1 mom. i statsrådets förordning om temporära undantag i fråga om den nationella tillämpningen av EU:s digitala covidintyg (FFS 2021/1297) gäller de skyldigheter och restriktioner som meddelats i beslut som avses i 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016), med avvikelse från vad som föreskrivs i 58 i § 3 mom. i den lagen, berörda offentliga tillställningar, utrymmen och verksamheter oberoende av om verksamhetsutövaren kräver att EU:s digitala covidintyg som avses i 1 mom. i den paragrafen visas upp. Statsrådets förordning gäller på Åland och enligt ändring av 2 § i statsrådets förordning om temporära undantag i fråga om den nationella tillämpningen av EU:s digitala covidintyg är förordningen i kraft till och med 15 februari 2022.

Enligt 1 § 1 mom. 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017) är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat coronavirusepidemin som en pandemi. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar viruset i första hand som droppsmitta när en person hostar eller nyser. Viruset kan även smitta vid beröring av ytor där det nyligen kommit luftvägssekret från en smittad person. Viruset cirkulerar fortfarande både i Finland och annanstans i världen och största delen av Finlands befolkning är fortfarande mottaglig för smitta. Genom omfattande testning, spårning av smittkedjor, isolering av insjuknade och karantän för exponerade kan man till viss del, men inte enbart, bromsa spridningen av sjukdomen.

Enligt landskapsregeringens handlingsplan (reviderad 20.12.2021) är begränsningar av näringsverksamheter och offentliga utrymmen genom beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar en av flera möjliga åtgärder i spridningsfasen.

Samarbetsgruppen har sedan 29.12.2021 bedömt att Åland är i spridningsfasen. På Åland har 14-dagarsincidens sjunkit från över 5 000 / 100 000 vecka 1 och 2 år 2022 till ca 3 500 / 100 000 under vecka 4 och 5. Under hela 2022 har hittills endast 16 personer vårdats på sjukhus på grund av covid-19, vilket utgör mindre än 0,5% av samtliga 3 500 registrerade

fall. Föregående vecka vårdades ingen på sjukhus på grund av covid-19 och under denna vecka är det 2 personer som har vårdats på sjukhus.

Samarbetsgruppen har 7.2.2022 bedömt att det fortsatt är nödvändigt att förlänga beslutet gällande användningen av utrymmen enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar.

Detta beslut är nödvändigt för att fortsätta bromsa spridningen av sjukdomen covid-19.

Tillämpade lagrum

- 30 § 9 punkten självstyrelselag (1991:71) för Åland
- 1, 8, 58 d, 58 h, 58 i och 91 §§ lag om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016)
- 1 och 5 §§ statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017)
- 1 § i statsrådets förordning (FFS 69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)
- 28 § förvaltningslag (2008:9) för landskapet Åland

Ändringssökande

Enligt 90 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar och 25 § i självstyrelselagen för Åland får detta beslut överklagas genom besvär hos Högsta förvaltningsdomstolen. En besvärsguidans är bifogad.

Övrigt

Beslutet delges genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende vid Ålands landskapsregering till och med 19.3.2022. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats på den elektroniska anslagstavlan på landskapsregeringens webbsida.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Ålandsminister, Anna-Maja Henriksson, anna-maja.henriksson@gov.fi
Kommuner på Åland
Ålands kommunförbund, info@kommun.ax
Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax
Ålands polismyndighet, registratur.aland@polisen.ax
Statens ämbetsverk på Åland, info@ambetsverket.fi
Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, kirjaamo@valvira.fi
Institutet för hälsa och välfärd, info@thl.fi
Social- och hälsovårdsministeriet, registratorskontoret.shm@gov.fi
Statsrådets kansli, registratorskontoret.srk@gov.fi
Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@gov.fi
Noora Löfström, Statsrådets kansli, noora.lofstrom@gov.fi
Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet, janina.groop-bondestam@gov.fi
Mia Mäkinen, social- och hälsovårdsministeriet, mia.makinen@gov.fi
Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet, anne.kumpula@gov.fi

BESVÄRSANVISNING

Besvärsmyndighet

Den som är missnöjd med detta beslut kan söka ändring i det hos högsta förvaltningsdomstolen genom skriftliga besvär. Besvär kan anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar.

Besvärstid

Besvär ska anföras skriftligt inom 30 dagar från att beslutet har delgivits. Närmare information om hur besvärstiden beräknas finns på omstående sida.

Besvärsskriftens innehåll

I besvärsskriften ska uppges:

- ändringssökandens namn och kontaktuppgifter, inklusive uppgifter om hemkommun samt postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till ärendet kan sändas
- det beslut i vilket ändring söks
- redogörelse över till vilka delar ändring söks i beslutet, vilka ändringar som yrkas samt grunderna för yrkandena.

Om ändringssökandens talan förs av dennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person. Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Bilagor till besvärsskriften

Till besvärsskriften ska fogas:

- det överklagade beslutet, i original eller som kopia,
- intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller annan utredning över när besvärstiden har börjat,
- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till landskapsregeringen och
- fullmakt för eventuellt ombud, om ombudet inte är en advokat eller ett offentligt rättsbiträde.

Inlämning av besvärsskriften

Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas till högsta förvaltningsdomstolen på adressen Högsta förvaltningsdomstolen, PB 180, 00131 HELSINGFORS, eller elektroniskt på adressen korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi. Besvärsförfarandet kan även i sin helhet skötas elektroniskt via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst, se närmare information om e- tjänsten på adressen www.regeringen.ax/besvar

Avgifter

Rättegångsavgiften till högsta förvaltningsdomstolen är 510 euro. I lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015) finns bestämmelser om de fall då avgift inte tas ut. Närmare upplysningar om avgifterna lämnas av högsta förvaltningsdomstolen.

Närmare information om hur besvärstiden beräknas

Besvärsskriften ska inlämnas inom 30 dagar från datumet då mottagaren fått del av beslutet. Då besvärstiden beräknas ska den dag då delgivningen sker inte medräknas. Om den sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdag, första maj, julafton, midsommarafton eller helgfri lördag fortsätter besvärstiden också följande vardag.

Dagen för delgivningen beräknas på följande sätt:

- Offentlig delgivning – Om beslutet har delgivits via offentlig delgivning anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att beslutet publicerades på myndighetens elektroniska anslagstavla.
- Vanlig delgivning – Om beslutet har postats som vanligt brev anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes, om inte något annat visas.
- Bevislig delgivning – Om beslutet har sänts per post mot mottagningsbevis, framgår datumet för då mottagaren fått del av beslutet av mottagningsbeviset. Om beslutet har överlämnats till mottagaren eller dennes lagliga företrädare eller ombud framgår dagen då mottagaren fått del av beslutet av det skriftliga bevis som upprättats över delgivningen.
- Mellanhandsdelgivning – Om beslutet inte har lämnats direkt till mottagaren eller dennes lagliga företrädare eller ombud anses mottagaren ha fått del av beslutet den tredje dagen efter den dag som framgår av delgivningsbeviset.
- Vanlig elektronisk delgivning – Om beslutet delgivits som ett elektroniskt meddelande anses mottagaren ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.
- Bevislig elektronisk delgivning – Om beslutet har delgivits bevisligen genom ett elektroniskt meddelande anses mottagaren ha fått del av beslutet när det har hämtats från den länk som myndigheten anvisat.

Besvärsskriften ska vara inlämnad till högsta förvaltningsdomstolen senast kl. 16.15 på besvärstidens sista dag. Denna tidsfrist gäller även besvär som skickas via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst eller per e-post.